ResearchGate

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: https://www.researchgate.net/publication/351555977

TERMS IN THE INDIVIDUAL AUTHOR'S LANGUAGE PICTURE OF THE WORLD IN THE NOVEL "HEIMSUCHUN" BY JENNY ERPENBECK

Article · January 2021

DOI: 10.32838/2710-4656/2021.1-2/23

CITATIONS
0

READS
3

2 authors, including:

Maryna Litvinova
East Ukraine Volodymyr Dahl National University
8 PUBLICATIONS **1** CITATION

SEE PROFILE

All content following this page was uploaded by Maryna Litvinova on 02 December 2022.

The user has requested enhancement of the downloaded file.

УДК 821.112.2.09’373Ерпенбек7Heimsuchung
DOI https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.1-2/23

Літвінова М. М.
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

Літвінов О. І.
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля

ТЕРМІНИ В ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКІЙ МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ ДЖЕННІ ЕРПЕНБЕК У РОМАНІ “HEIMSUCHUNG”

У статті розглянуто функціонування термінів різних галузей знання поза межами їх термінологічних полів, роль термінологічної лексики в художньому тексті як мовної реалізації авторської інтерпретації дійсності на прикладі роману Дженні Ерпенбек “Heimsuchung”. У результаті роботи виокремлено 262 випадки вживань термінологічних одиниць у романі, встановлено способи введення термінів у художній текст та їхні функції, виявлено особливості індивідуально-авторського сприйняття та інтерпретації дійсності, що реалізуються в мовній картині світу письменниці. Розуміння термінологічної лексики як одного з мовних засобів формування автором певної моделі світу в художньому творі відкриває нові підходи до аналізу авторського мовомислення, що віддзеркалює інтерпретацію дійсності індивідуальною свідомістю автора.

У романі “Heimsuchung” Дженні Ерпенбек замінює метанарацію фрагментарним досвідом через окремі локальні історії, які характеризуються високим ступенем документальності, змішуванням фактуальності та фікціональності. Використання термінологічної лексики дозволяє письменниці створити «ефект аутентичності» авторської моделі світу в художньому творі для передачі свого особливого погляду на дійсність.

У романі зустрічаються терміни з 19 галузей і підгалузей знань: юриспруденції, будівництва, техніки, архітектури, економіки, хімії, біології, ботаніки (садівництва), сільського господарства (бджільництва), екології, геології (гідрогеології), гляціології, ґрунтознавства, теорії музики, автомобільної галузі, деревообробної, легкої промисловості.

Особливістю цього художнього твору є включення частин фахових текстів, що створюють контекст для реалізації термінологічних значень. Дженні Ерпенбек вводить терміни в художній твір як засоби зі смислотвірним потенціалом для надання йому рис документальності, створення професійного колориту, досягнення стилістичних ефектів. Функціонування термінів у художньому тексті уможливлює синтезування нових смислів і дозволяє авторці створити унікальний багатовимірний художній світ.

Ключові слова: *терміни, термінологічна лексика, художній текст, індивідуально-авторська мовна картина світу, авторське мовомислення, фікціональна метабіографія, інтелектуалізація літературної мови, німецька сучасна література.*

Постановка проблеми. Дженні Ерпенбек – письменниця, театральна режисерка з галицьким корінням, народилася у Східному Берлині. Любов до слова, талант письменника передавався з покоління в покоління її творчої родини, знаній у НДР. Роман “Heimsuchun”, присвячений карколомним історичним подіям у Німеччині XX ст., привернув увагу літературних критиків і став матеріалом для багатьох літературознавчих розвідок (Hans-Georg Wendland, Anke Biendarra, Urte Stobbe, Katharina Granzin, Martin Halter, Bernadette Raedler, С. П. Маценка). Рецензенти вказують на особливість мови роману: максимальна стислість, лаконічність, введення термінологічної лексики, що наближає окремі частини роману до фахових текстів, і одночасна необмеженість мови, яка створює асоціативні простори. Проте мовна реалізація авторської інтерпретації дійсності до цього часу не ставала предметом лінгвістичного аналізу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність нашого дослідження зумовлена підвищеною увагою науковців до функціонування термінів різних галузей знань поза межами їхніх термінологічних полів та аналізу ролі термінологічної лексики в художньому тексті. Семантичні можливості термінів в контексті українського літературного твору простежують Г. Городиловська, Т. В. Катиш, М. Якібчук, Н. Поліщук, М. І. Навальна, С. А. Бузько.

Дослідженню функціонування філософських термінів у сучасному британському інтелектуальному романі присвячена дисертація І. В. Середюк. Розгляд особливостей творення та вживання медичних термінів в англомовних текстах наукового, публіцистичного, художнього стилів є метою дослідження І. С. Козоріз. Способи введення технічних термінів у художні твори відповідно до завдань, поставлених перед автором, вивчає І. С. Грицай. Реалізація стилістичного потенціалу термінів в англомовному художньому тексті залежно від жанру, тематики твору, ідейного задуму та настанови автора визначені в науковій розвідці Т. Чрділелі, А. Мельникової.

У роботі Н. І. Овчаренко терміни розглядаються як засоби формування індивідуальності художньої прози. Авторка поставила собі за мету виявити роль спеціальної лексики в авторському стилі. Використання термінологічної лексики в художніх творах на матеріалі творів німецькомовних письменників на прикладі роману П. Зюскінда «Парфуми» і новел С. Цвейга аналізуються в роботі Н. Возненко. Так, дослідниця акцентує увагу на основних прийомах перекладу залежно від семантичної значущості та стилістичної функції термінів. У своїй монографії А. Л. Міщенко досліджує стилістичну транспозицію німецької термінологічної лексики, включаючи процеси детермінологізації в нових контекстних вживаннях за межами фахових підмов. Автори торкаються взаємодії термінологічної одиниці та тексту, а саме використання термінів у прямому значенні та як стилістичного засобу, способів введення у текст, функцій у художньому творі.

За межами уваги дослідників знаходиться роль термінологічної лексики як одного з мовних засобів формування автором певної моделі світу в художньому творі, що відкриває нові підходи до розуміння феномену авторського мовомислення. Особливе мовне формування художньої дійсності віддзеркалює інтерпретацію дійсності індивідуальною свідомістю автора.

Питання розкриття тісного зв'язку між авторським світоглядом і світосприйняттям, що реалізуються у смислових елементах художнього твору, та системою мовних засобів знаходиться в центрі уваги багатьох сучасних розвідок у царині досліджень художнього дискурсу (К. О. Вороніна, Є. О. Дегтярьова, Л. В. Голоюх, Л. С. Мініч, Р. М. Теребус, А. Б. Підгорна, О. М. Ковальова). Інструментами пізнання складного феномену слугують поняття «індивідуально-авторська картина світу», «мовна картина світу автора», «авторська художня картина світу», «картина світу художнього твору».

Індивідуальне сприйняття реальності реалізується автором у мовному формуванні художньої дійсності в конкретній авторській моделі (літературному творі). Мовна картина світу – особливість індивідуального мовного сприймання реальності і мовного формування уявної естетичної дійсності [1, с. 158]. Сучасні дослідники вказують на актуальність і перспективність досліджень мовного складника авторських моделей світу, що спираються на нові підходи щодо вивчення формування авторської лінгвософії (мовомислення), «до розгляду засобів формування автором певної моделі світу в художньому творі» [5, с. 391].

Постановка завдання. Метою нашого дослідження є визначення ролі термінів в індивідуально-авторській мовній картині світу в романі Дженні Ерпенбек "Heimsuchung". Для досягнення поставленої мети дослідження необхідно виконати такі завдання: уточнити зміст поняття «індивідуально-авторська мовна картина світу»; виокремити термінологічні одиниці в романі; встановити способи введення термінів у художній текст; визначити функції термінів у художньому тексті роману; на основі аналізу кількісного вживання термінів різних галузей знань виявити особливості індивідуально-авторського сприйняття та інтерпретації дійсності, що реалізуються в мовній картині світу письменниці.

Виклад основного матеріалу. У своєму романі Дженні Ерпенбек [11] розповідає історії з життя 12 осіб (солтиса з доньками, садівника, єврейської родини, архітектора з дружиною, червоноармійця, письменниці та інших), життя яких переплетено з існуванням дому біля озера Шармютцельзее у Бранденбурзі в різні періоди історії Німеччини протягом 100 років від кінця XIX століття. Твір має автобіографічне підґрунтя. Письменниця, представлена в романі як недобросовісна володілиця, має біографічні риси самої Дженні Ерпенбек, яку пов'язують із домом на озері дитячі спогади про гостювання в бабусі. Автобіографічні, історичні події та постаті змішані з художнім вимислом, авторське бачення людини і світу увиразнено в соціально-історичному хронотопі шляхом називання місцевостей, опису предметів, обставин, явищ, зображення побуту.

Роман має присвяту "Für Doris Kaplan" – 12-річній дівчинці, яка в 1942 році була відправлена з матір'ю у Варшавське гетто і була вбита нацистами. Працюючи над романом, письменниця в архіві натрапила на листи Доріс до своїх

батьків. Трагічну історію життя та смерті Доріс, яка розкриває весь жах Голокосту, Дженні Ерпенбек розповідає з пронизливою реалістичністю.

Роман "Heimsuchung" тяжіє до постмодерністської прози, для якої характерним є жанровий синкретизм, розриви оповіді, фрагментація, колаж, зображення подій не в хронологічній послідовності, нівелювання відчуття часу [9], заміна метанарації фрагментарним досвідом через окремі локальні історії [3, с. 10]. Історії окремих персонажів, пов'язані принципом схожості та протиставлення, характеризуються високим ступенем документальності, змішуванням фактуальності та фікціональності [12, с. 61]. У фікціональних метабіографіях авторка створює «ефект аутентичності» [10].

Вживання термінів із різних галузей знань дозволяє авторці внести в текст риси документалістики, що змушує читача вірити в достовірність зображуваної реальності. Дженні Ерпенбек працювала кілька років в архівах і засвоювала термінологічну лексику з геології, архітектури, будівництва, цивільного права, садівництва. Письменниця вводить терміни в художній твір з метою відсилки до науково-технічної інформації, використовуючи їх як засоби зі смислотвірним потенціалом для надання твору рис документальності, створення професійного колориту, досягнення стилістичних ефектів. Інтелектуалізацію літературної мови науковці визначають як тенденцію сучасної художньої літератури і важливий чинник реалізації індивідуально-авторського способу мовомислення [8, с. 139].

Для об'єктивації процедури виокремлення термінологічної лексики з художнього тексту необхідно з'ясувати статус терміну як одиниці мови. Через складність цього феномена у лінгвістиці існує багато підходів до визначення терміну, його істотних ознак, функцій та розмежування його від інших лексичних одиниць, що базуються на дослідженнях А. П. Коваля, Т. І. Панько, Т. Р. Кияка, А. С. Д'якова, З. Б. Куделько, О. Д. Пономаріва, О. А. Галича, О. О. Реформатського, Г. О. Винокура, Д. С. Лотте, В. М. Лейчика, В. П. Даниленка, С. Д. Шелова, E. Wüster, S. Wichter, K-D. Schmitz, R. Arntz.

Широка палітра поглядів на складне явище включає як обов'язкову наявність такої дефініції: «Термін – це слово чи усталене словосполучення, яке виражає спеціальне поняття науки, техніки або іншої галузі людської діяльності та має дефініцію, яка розкриває ті ознаки цього поняття, що є релевантними саме для цієї галузі» [6, с. 9], що викреслює з масиву термінологічної лексики як словосполучення термінологічного характеру, які не можуть мати дефініцію, так і підкреслюють наявність дефініції як достатньої, але не обов'язкової умови. «Термін – мовний знак (слово, словосполучення, поєднання слова або словосполучення з особливими символами), відповідний нормі його вживання у професійному чи іншому співтоваристві, який виражає спеціальне поняття будь-якої галузі знання і в силу цього або має дефініцію (тлумачення, пояснення), або мотивований іншими мовними знаками (словами, словосполученнями, поєднаннями слів або словосполучень з особливими знаками), серед яких хоча б один виражає спеціальне поняття і тому має власну дефініцію (тлумачення, пояснення)» [7, с. 46].

Серед характерних ознак терміну вчені зазначають фаховість, абстрактність (понятійність), точність, однозначність, взаємооднозначність (обернене упорядкування унікального терміну й унікального поняття), економність, естетичну, експресивну та модальну нейтральність, умотивованість (зрозумілість значення без контексту) [4, с. 178–179]. Понятійну точність як обов'язкову ознаку вчені заперечують (С. Д. Шелов, Т. Л. Канделаки, М. Г. Комлев). Вони вказують на кількісну (склад ознак, які формують понятійний зміст, є фіксованими, проте мають не закріплені межі значень цих ознак) та якісну нечіткість (нечітким, поліморфним є сам склад ознак) термінів.

У романі "Heimsuchung" було виявлено 262 випадки використання термінів (слів і словосполучень), значення яких зафіксовано в спеціалізованих словниках, глосаріях, словниках загальновживаної лексики з помітками про належність до певної галузі науки і техніки та які за необхідності перевірялися за вживанням у текстах фахового спрямування.

Використання термінів у романі здійснюється шляхом включення в речення із загальновживаними словами. Наприклад, терміни нотного письма: *"Von C-Dur entfernt man sich über G-Dur, D-Dur, A-Dur, E-Dur, H-Dur bis hin zu Fis-Dur Kreuz für Kreuz immer weiter. Aber von Fis wieder hin zu C ist es nur ein ganz kleiner Schritt"* [11, с. 45]. – *«Від гами до-мажор переходиш до соль-мажор, ре-мажор, ля-мажор, мі-мажор і сі-мажор, все далі й далі, перехрещуючи пальці. А от від гами сі-мажор до гами фа-дієз-мажор тільки один маленький крок»* [2, с. 68].

Письменниця занурює читача в атмосферу спогадів дівчинки Доріс, яка переховується в комірчині будинку у Варшавському гетто на території, яку нацисти взяли в кільце і прочісують

у пошуках людей. Три роки Доріс вчилася грати на фортепіано, і цей час задоволення від улюбленої справи, спілкування з рідними (так їй гру пояснював дядько Людвіг) вона повертає у спогадах в жахливих обставинах повної самотності і невизначеності з майбутнім.

У розділах роману розподілення термінів є нерівномірним. Так, у розділах "Der Gärtner" («Садівник»), що йдуть після кожного розділу про інших героїв розповіді, крім «недобросовісної володілиці», зафіксовано 61 випадок вживання термінологічної лексики (іменники, дієслова, словосполучення), що складає 23% від загальної кількості терміновживань різної галузевої належності: ботаніка, садівництво: *die Veredelung – окулі́ровка; kopulieren – копулі́рувати, пересаджувати гілочки (живця) або бруньки (вічка) однієї рослини (прищі́пи) на іншу (підщі́пу); auf schlafende Augen okulieren – окулі́рувати сплячими бруньками;* геології: die Hohlform – *від'ємна форма рельєфу;* гідрогеології*: die grundwasserführende Sandschicht – водоносний пісок, водоносний шар піску;* ґрунтознавство: *der Humus – гумус, органічна частина ґрунту*; *die Ortsteinschicht – ортштейновий шар*; деревообробна галузь: *die Imprägnierung – імпрегнація, просочування деревини для захисту від зовнішнього атмосферного впливу за допомогою хімічних засобів*.

У розділі "Die unberechtigte Eigenbesitzerin" («Недобросовісна володілиця») зустрічаються 83 юридичні та економічні терміни, що складає майже 31% від загальної кількості терміновживань. Введення в речення непов'язаних із ним синтагматично термінологічних слів і словосполучень, що формують частини юридичного тексту (рішення суду), дозволяє письменниці протиставити емоційне ставлення героїні до домівки, з якою пов'язані роки її дитинства і теплі спогади про родину, та нейтральність формулювань рішення суду задовольнити реституційні претензії і повернути будинок і земельну ділянку нащадкам власників, які втратили його в роки панування в Німеччині нацистів. Абстрактність, естетична та експресивна нейтральність юридичних термінів підсилює цей контраст. *"Durch den großen Schrank kann sie jetzt inwendig bis zum Schrankzimmer ihrer Großeltern hindurchgehen, weil die Zwischenwand fehlt, zwingend verbundene Genehmigungsunfähigkeit, dingliche Wirkung der Bescheide bei Eigentumswechsel, Rüge der Zuständigkeit"* [11, с. 92]. – *«Крізь велику шафу вона може тепер подумки перейти аж до бабусиної з дідусем гардеробної, тому що перегородки немає. Незалежно від наявності вини і заподіяної таким правочином шкоди встановлена законом нікчемність правочину ухвалити законне і обґрунтоване рішення»* [2, с. 145].

Частину термінів авторка подає в межах включень у роман цілих частин документів. У розділі "Epilog" («Епілог») наводиться порядок знесення житлового будинку з відповідними інженерними розрахунками: *"Danach wird das Mauerwerk je nach Situation entweder weiter mit dem Sortiergreifer oder mit einem Löffelaufsatz Stück für Stück von oben nach unten abgetragen… Dieses Haus mit einer Länge von etwa 14, einer Breite von etwa 8 und einer Höhe von eineinhalb Stockwerken plus Keller, das heißt von ebenfalls etwa 8 Metern, besitzt also einen umbauten Raum von circa 900 Kubikmetern, multipliziert mit 0,25 sind das 225 Kubikmeter feste Masse"* [11, с. 97–98]. – «*Після того вимурувану стіну будівлі відповідно до ситуації зносять далі сортувальним ковшем або ж зворотним ковшем шар за шаром знімають будівельні матеріали згори донизу… У випадку цього будинку, довжина якого 14 метрів, ширина – близько 8 метрів, а висота двоповерхової будівлі з мансардою і підвалом – також близько 8 метрів, об'єм, який потрібно знести, становить близько 900 метрів кубічних, помножених на 0,25 об'єму твердої маси, в результаті чого отримаємо 225 метрів кубічних»* [2, с. 156]. Будинок, з яким пов'язані долі багатьох людей, перетворюється з домівки на будівлю, яка підлягає знесенню за рішенням нових власників. Термінологічна лексика з галузі будівництва, що створює текст документу, сигналізує про це перетворення, про втрату емоційного навантаження, що робило будинок важливою нематеріальною цінністю для багатьох поколінь його власників.

Загалом у романі зустрічається термінологічна лексика з 19 галузей і підгалузей знань: юриспруденції – 81 вживання, будівництва – 19, архітектури – 10, економіки – 8, хімії – 4, біології – 3, ботаніки (садівництва) – 10, сільського господарства – 22 (бджільництва – 20), екології – 2, геології – 22 (гідрогеології – 7), гляціології – 2, ґрунтознавства – 13, теорії музики – 12, автомобільної галузі – 4, деревообробної – 2, легкої промисловості – 5 вживань. Кількість вживань загальнотехнічної лексики складає 43 випадки.

За аналізом розподілення термінологічної лексики можна виокремити певні тенденції і дійти висновку, що у фокусі уваги авторки знаходяться такі феномени: дім, природа, діяльність людини у взаємодії з природою, заняття людини (професійні та непрофесійні). Дім як прихисток і пастка

для його мешканців, місце зосередження людських бажань і діяльності з перетворення природи, як матеріальна цінність, яка з'являється та зникає з часом залежно від людини та обставин. Природа як даність, що існує постійно та з незмінною циклічністю процесів незалежно від людини, обставин і часу, повертаючись до первісного стану, як тільки зупиняється перетворююча діяльність людини. Це протиставлення людського, мінливого та природного, вічного несе надію, що, незважаючи на всі жахливі сторінки людської історії, завжди приходить час для нового початку. Будинок біля озера, який пережив багатьох власників-свідків карколомних змін країни, зносять, і на якийсь час місцевість опиняється у своєму первісному стані: *"Bevor auf demselben Platz ein anderes Haus gebaut werden wird, gleicht die Landschaft für einen kurzen Moment wieder sich selbst"* [11, с. 98]. *– «І поки на цьому самому місці спорудять новий дім, краєвид на короткий час знову стає самим собою»* [2, с. 157].

Висновки і пропозиції. Як показує проведений аналіз мови роману Дженні Ерпенбек "Heimsuchung", письменниця часто використовувала термінологічну лексику для передачі свого особливого погляду на дійсність, що потребувало від неї кропіткої праці над масивами термінологічної лексики. Терміни сигналізують не лише про професійні сфери діяльності героїв роману, яких авторка називає тільки за професією чи родом діяльності, а й про вичленування важливих для Дженні Ерпенбек деталей і рис об'єктів та явищ, інформацію про які потрібно донести до читача для формування достовірного уявлення. Майстерність вплетення термінів у тканину художнього тексту для синтезування нових смислів дозволяє авторці створити унікальний багатовимірний художній світ.

Перспективи подальших розвідок ми вбачаємо в дослідженні перекладу термінологічної лексики в художньому тексті з урахуванням індивідуально-авторської мовної картини світу.

Список літератури:

1. Голоюх Л. Лінгвософія часопростору в мовній картині світу Є. Пашковського. *Лінгвостилістичні студії* : науковий журнал Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Луцьк, 2018. Вип. 8. С. 152–159. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/16283 (дата звернення: 08.02.2021).
2. Ерпенбек Дженні. Прокляття дому : роман / пер. з нім. Х. Назаркевич. Чернівці : Книги-ХХІ, 2016. 160 с.
3. Лиотар Ж.-Ф. Ситуация постмодерна / пер. с фр. Н. А. Шматко. СПб. : Алетейя, 1998. 160 с.
4. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов і сучасна модель науково-технічного перекладу : монографія. Вінниця : Нова Книга, 2013. 448 с.
5. Підгорна А. Б. Авторська модель світу як одна з форм реалізації індивідуальної концептуальної картини світу. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград, 2009. Вип. 81(3). С. 389–392. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2009_81(3)__96 (дата звернення: 07.02.2021).
6. Скороходько Е. Ф. Термін у науковому тексті (до створення терміноцентричної теорії наукового дискурсу) : монографія. К., 2006. 99 с.
7. Шелов С. Д. Очерк теории терминологии: состав, понятийная организация, практические приложения. М. : ПринтПро, 2018. 472 с.
8. Шепель Ю. О. Вплив словотвірних процесів на інтелектуалізацію української літературної мови та на зростання її емоційно-оцінної лексики. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Філологічні науки (мовознавство)*. Дрогобич, 2017. № 8(2). С. 139–142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvddpufm_2017_8%282%29__34 (дата звернення: 07.02.2021).
9. Aldridge J. W. The American novel and the way we live now. Oxford University Press, Incorporated, 1983. 166 p.
10. Funk W. The Literature of Reconstruction. Authentic Fiction in the New Millenium. London, New York : Bloomsbury Academic, 2015. 218 p.
11. Erpenbeck Jenny Heimsuchung [eBook]. München : btb Verlag, 2010. 99 p. URL: https://www.randomhouse.de/ebook/Heimsuchung/Jenny-Erpenbeck/Knaus/e456525.rhd (Last accessed: 08.02. 2021).
12. Raedler B. Metareferentielles Aspektkippen: die Kognitionskunst der deutschen Gegenwartsliteratur : unpublished doctoral thesis / University of Calgary. Calgary, 2019. 306 p. URL: https://prism.ucalgary.ca/bitstream/handle/1880/110376/ucalgary_2019_raedler_bernadette.pdf?sequence=1 (Last accessed: 08.02.2021).

Litvinova M. M., Litvinov O. I. TERMS IN THE INDIVIDUAL AUTHOR'S LANGUAGE PICTURE OF THE WORLD IN THE NOVEL "HEIMSUCHUN" BY JENNY ERPENBECK

The article scrutinizes the functioning of terms in different branches of knowledge outside their terminological fields, the role of terminological vocabulary in the literary text as a linguistic realization of the author's interpretation of reality in the example of the novel „Heimsuchung" by Jenny Erpenbeck. As a result of our work, 262 cases of terminological units usage in the novel are identified, the ways of introducing terms into the literary text and their functions are established, the features of individual author's perception and interpretation of reality, which are realized in the linguistic picture of the writer's world are determined. Understanding of terminological vocabulary as one of the linguistic means of the author's creation of a certain model of the world in a literary work opens new approaches to the analysis of author's linguistic thinking, which reflects the interpretation of reality by the individual author's consciousness.

In her novel „Heimsuchung" by Jenny Erpenbeck replaces metanarration with a fragmentary experience by means of certain local stories marked by a high degree of actuality, mixture of factuality and fictionality. The use of terminological vocabulary allows the writer to create „the effect of authenticity" in the author's model of the world in the literary work for conveying her special perception of reality. The novel contains terms from 19 branches and sub-branches of knowledge: jurisprudence, construction, engineering, architecture, economics, chemistry, biology, botany (horticulture), agriculture (beekeeping), ecology, geology (hydrogeology), glaciology, soil science, music theory, automobile industry, woodworking, and light industry.

The peculiarity of this literary work is the inclusion of parts of professional texts that create a context for the implementation of terminological meanings. Jenny Erpenbeck introduces terms into her literary work as a means of meaning-making potential to give the work certain features of actuality, to create the professional color, to achieve stylistic effects. The functioning of terms in a literary text makes possible the synthesizing of new meanings and allows the author to create a unique multidimensional art world.

Key words: *terms, terminological vocabulary, literary text, individual author's linguistic picture of the world, author's linguistic thinking, fictional metabiography, intellectualization of literary language, German modern literature.*

View publication stats